tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 5 2 2006

Provinciale Organisaties Flora en Fauna (POFF).

In 2000 is een aantal provinciale en regionale organisaties in Noord-Holland gaan samenwerken onder de naam Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna Noord-Holland (POFF). Tot nu toe nemen hieraan deel de SVN, NOZOS, RAVON, KNNV, de weidevogelwerkgroepen, de Vrijwilligersraad van de Natuurverening Waterland en de Stichting Zoetwatervissen. De POFF staat open voor alle nog niet aangesloten vrijwilligersgroepen die zich actief bezighouden met natuuronderzoek. De POFF hoopt door samenwerking het natuuronderzoek te stimuleren en te versterken. In het verleden was sprake van versnippering van activiteiten, waardoor belangrijke informatie dikwijls beperkt bleef tot de eigen groep. De POFF wil kennis van en gegevens over flora, fauna en landschap bekend maken bij zo veel mogelijk vrijwilligers. In het tijdschrift Tussen Duin & Dijk wordt de lezer op een aantrekkelijke manier op de hoogte gebracht van onderzoek en ontwikkelingen in flora en fauna van onze provincie.

Dagelijks bestuur Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF)

Coördinator: J. Beets.
Correspondentie per e-mail: j.beets@landschapnoordhollan d.nl

Bij de POFF aangesloten organisaties:
Vrijwillige Weidevogelbescherming, Landschap Noord-Holland
Contactpersoon: Onno Steendam, Postbus 257,
1900 AG Castricum

Noord-Hollandse Zoogdierstudiegroep (NOZOS)
Contactpersoon: Jan Wondergem, Gele varaan 64,
1704 TK Heerhugowaard. Tel. 072 5740614,
e-mail: jwondergem@sbwinfra.nl

Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN)
Contactpersoon: Wim Ruitenbeek, Nassauplein 17,
1815 GN Alkmaar. Tel. 072 5124089.

Vrijwilligersraad van de Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Waterland
Contactpersoon: Barbara van Beijma, Zuideinde 47, 1141 VH
Monnickendam. Tel. 0299-650490.

Stichting Zoetwatervissen Noord-Holland
Contactpersoon: Sjoerd Veenstra, Raadhuisstraat 58, 1541 JD Koog aan de Zaan. Tel. 075 616 3924, e-mail: s.o.veenstra@wxs.nl

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging,
Gewest Noord-Holland (KNNV)
Contactpersoon: Jan Marbus, Dorpsstraat 10a, 1689 EV Zwaag
Tel. 022 923 0419, e-mail: dehoornbloem@hetnet.nl

Stichting Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland,
afdeling Noord-Holland (RAVON)
Contactpersoon: Axel Groenveld, Kuinderstraat 33 hs, 1079 DJ
Amsterdam. Tel. 020 642 6310.

Abonnementen: Een jaarabonnement kost € 12,50. U kunt zich aanmelden door een brief met uw naam en adres te sturen naar:

Landschap Noord-Holland
t.a.v. abonneeadminstratie Tussen Duin & Dijk
Antwoordnummer 263
1900 VB Castricum

Telefoon: 0251-662244 • info@landschapnoordholland.nl • Giro: 299215

Tussen Duin & Dijk is een onafhankelijk blad gewijd aan het onderzoek en de bescherming van de natuur en het landschap in Noord-Holland. Het wordt gemaakt voor en door vrijwilligers met een speciale passie voor natuur. Of die passie nu de hele natuur geldt, of specifiek vogels, vlinders, vissen of vleermuizen, planten, mossen of vossen. Het tijdschrift wordt uitgegeven door de Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF) en verschijnt viermaal per jaar.

Redactie: *Frode Numan, Bert Pijs, Wim Ruitenbeek, Peter Spannenburg, Frank Visbeen, Martin Witteveldt, Piet Zomerdijk.*
Redactieadres: *Frank Visbeen, Blauwpijpstraat 6, 1019 KW Amsterdam. e-mail: redactie@tussenduinendijk.nl*
Website: *http://www.tussenduinendijk.nl*
Redactieraad: *Friedjof van den Bergh, Bert Buizer, Ron van der Hut, Nico Jonker, Klaas Kaag, Jan Marbus, Erik Menkveld, Harm Niesen, Pim de Nobel, Kees Scharringa, Johan Stuart, Dirk Tanger, Mark van Til, Wim Tijsen, Ron van 't Veer.*
Vormgeving: *2B, Bredewold & Buczynski, Haringhuizen.*
Druk: *Drukkerij van Ketel, Schagen.*
Oplage: *1000.*
© Auteursrecht voorbehouden. Overname is slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.
ISSN: *1570-7261*
Richtlijnen voor kopij: *Auteurs wordt verzocht om de richtlijnen voor het schrijven van een artikel op te vragen. Zij dienen zich hieraan te houden. De richtlijnen kunnen worden aangevraagd bij bovenstaand redactieadres.*
Digitale Nieuwsbrief Ecoteller: *Voor nieuwtjes en oproepen betreffende inventarisaties in Noord-Holland: neem een gratis abonnement op de digitale Nieuwsbrief Ecoteller via www.ecoteller.nl. De nieuwsbrief verschijnt elke drie maanden.*

● *Voorpagina: Baardman. Foto: Jankees Schwiebbe. Achtergrond: Vegetatieontwikkeling. Afwisseling van poelen en jong riet, mei 2004. Foto: Ron van der Hut.*

INHOUD

4 'Lommerrijke lanen', wegbeplanting in de Beemster

8 Stuifkuilen in de Schoorlse duinen

11 Paddestoelen op de Hondsbossche Slaperdijk

12 Moerasherstel in de Twiskepolder

18 Wespspin

20 Muizen vangen in de Eilandspolder. Op stap met de NOZOS

23 Nieuwsflits

● Vrouwtje wespspin. Foto: Bert Pijs

Opinie

Pitrus

Pitrus, kent u die plant die het veenweidegebied veroverd? In steeds meer graslanden in natuurgebieden kunt u deze hoog opgaande groene plant aantreffen. Het witte merg in de ronde groene stengel kan je er uitpellen. Vroeger werd dat merg gebruikt als pit in de olielamp.
Het voorkomen van pitrus in Noord-Holland, maar ook in andere provincies, lijkt steeds meer hand in hand te gaan met de ontwikkeling van natuur. Een tochtje langs de Noord-Hollandse velden leert snel dat waar in voormalig boerenland natuur is ontwikkeld, de pitrus snel welig begint te tieren. Graslanden worden uit landbouwproductie genomen, de waterstand opgezet en de runderen ingezet. Zo ook in steeds meer natuurgraslanden in de veenweidegebieden met een weidevogeldoelstelling. Door die verandering ontstaat een ideale voedingsbodem voor pitrus. Het land wordt niet meer bemest en vaak in combinatie met een verhoging van de waterstand slaat de verzuring toe. In die verzuurde gronden verdwijnt het bodemleven zoals de wormen en slaat de pitrus massaal toe. Het resultaat is een sterke afname van de weidevogels. Weidevogelbeheer is een duur type beheer. Bij die doelstelling zal je vee moeten houden, het land moeten bemesten, oude vormen van agrarisch beheer moeten invoeren en het waterpeil goed moeten kunnen regulieren. Boeren zijn voor dit type agrarisch beheer nodig. De praktijk is dat in een aantal natuurgebieden dit type beheer niet meer wordt uitgevoerd en de oorspronkelijke natuurdoelstelling, namelijk weidevogels, steeds meer op de achtergrond raakt. Pitrus laat die ontwikkeling zien. Er is een weg terug maar dat vraagt om gerichte actie! In het Ilperveld kiest Landschap Noord-Holland voor de weidevogels. De pitrus is chemisch bestreden boeren rijden opnieuw ruige mest uit, waardoor het aantal weidevogels weer langzaam stijgt. Uiteindelijk gaat het om de bewuste keuze voor een bijzonder type natuur dat om goede afspraken met boeren, voldoende financiële middelen en zorgvuldig beheer vraagt. Daar vraag ik meer aandacht voor.

fv

● Foto: Frode Numan.